

Xport er en avis for deg som er opptatt av finansiering av eksport og internasjonale prosjekter

Statsbudsjettet 2010

Vi har sett mer på virkningene av statsbudsjettet for næringslivet

Garanti-Instituttet for eksportkreditt (GIEK):

GIEK fikk en sterk økning i sine rammer høsten 2009, till hhv. NOK 110 mrd. under den Alminnelige garantiordningen og NOK 3,15 mrd. under U-landsordningen. Disse rammene blir opprettholdt for 2010 og bør være tilstrekkelige. Videre settes rammen for Byggelånsgarantiordnin-

gen til NOK 6,5 mrd. Det er å håpe at denne siste blir mest mulig utnyttet, da verftene skriker etter nye oppdrag.

GIEK krever normalt medvirkning fra en kompetent bank, som både kan gjøre en skikkelig vurdering av prosjektet og som bakker opp sin vurdering ved å ta en risiko i dette. Som nevnt i egen artikkel om bankvesenet i forrige xport, er disse i dag svært tilbakeholdne på dette og en rekke andre områder. Vi har i 2009 opplevd at GIEK har vært villig til å se på andre strukturer enn standardløsningen og håper at denne fleksibiliteten videreføres inn i 2010. Hvis ikke vil gode prosjekter falle bort p.g.a. bankenes manglende medvirkning!

Innovasjon Norge (IN):

Vi skrev i forrige nr. av xport at det var en god økning i bevilgningene til IN for 2010 i forhold til budsjettet for 2009. Det er for så vidt riktig, men IN har påpekt at i forhold til de totale rammer som IN fikk bl.a. gjennom krisepakken, er det en reell

nedgang på ca. NOK 1.400 mill.

NORAD/Norfund:

For **Norad** er det som tidligere stor etterspørsel etter midler til forstudier og opplæringsstøtte fra norske bedrifter. Ordningene fungerer veldig bra og er en betydelig støtte for norske bedrifter som ønsker å undersøke mulighetene for å satse i utviklingsland. Husk at man ikke kan ta med utgifter som blir betalt før NORAD har innvilget støtte.

Bevilgningen til næringsutvikling, NOK 309 mill skal i tillegg bl.a. brukes til å finansiere:

- Tiltak som kan utløse investeringer fra næringslivet gjennom støtte til grunnlagsinvesteringer, dvs. innen miljørelatert, sosial, økonomisk og fysisk infrastruktur. Dette er tiltak som mange utv. land ikke har ressurser til å finansiere.
- Utvikling av pilotprosjekter.
- Tiltak som kan bidra til større samfunnsmessige

ringvirkninger av investeringsprosjekt, for eksempel innen forskning- og kompetanseutvikling, utvikling av miljøteknologi, yrkesopplæring og lignende.

- Tiltak for å øke utv. landenes handelskompetanse og eksport.

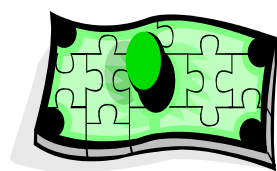
- Garantistøtte for import til Norge, som særlig er aktuell i forbindelse ved import til Norge av matprodukter. Flere aktører benytter rullerende garantiavtaler over 12-18 måneder for å oppnå større importkvanta.

Norfund får det samme i 2010 som i 2009, dvs. NOK 441,25 mill. Norfunds interesse for direkteinvesteringer i samarbeid med norsk næringsliv er stadig blitt mindre og begrenser seg nå til enkelte MUL-land. Unntaket er særskilt satsing på fornybar energi, bl.a. i samarbeid med norske kraftselskaper.

Det kan se ut som om det er en smule selvmotsigelse i budsjettet. Regjeringen ønsker at norsk næringsliv skal øke sine investeringer i utviklingslandene, mens Norfund i stadig mindre grad ønsker å delta sammen med næringslivet i disse investeringene. Regjeringen ønsker også å stimulere til offentlig privat samarbeid (OPS) gjennom et strategisk partnerskap med enkeltbedrifter som viser villighet til å investere i fattige land.

Xport er en avis for deg som er opptatt av finansiering av eksport og internasjonale prosjekter

EØS-finansieringsordningene (Financial mechanism):

For 2010 er det bevilget NOK 3.075 mill. i støtte til de "nye" EU-landene. Dette er en betydelig økning i forhold til tidligere. Ordningene har blitt mer og mer populære og er godt forankret i mottakerlandene. Ca. 40 % av midlene gikk til miljø og bærekraftig utvikling, primært innenfor energieffektivisering og fornybar energi, så på disse områdene bør det være betydelige muligheter for norske bedrifter. Ordningen administreres av Financial Mechanism Office i Brussel.

Vårt inntrykk etter samtaler med norske bedrifter er at mange har funnet det svært tungt å få gjennomslag for sine prosjekter og har gitt opp. Endel av midlene overfor forsvinner nok i byråkrati og evalueringer.

I tillegg kommer ca. NOK 180 mill. under det **bilaterale samarbeidsprogrammet** med Romania og Bulgaria for 2010. Innovasjon Norge står for den daglige forvaltningen av midlene. Samarbeidsprogrammet bygger på

partnerskap mellom aktører fra Norge og de respektive mottakerland, som alle kan søke om direkte støtte fra programmet. Interessen har vært stor både fra bedrifter i mottakerlandene og fra Norge. Denne ordningen synes også på fungere mye bedre sett fra norske bedrifter sitt ståsted.

De mest interessante områdene for norske bedrifter under denne ordningen bør være:

- Effektiv energibruk og fornybar energi.
- Reduksjon av utslipp av drivhusgasser og andre utslipp til luft og vann.
- Fremme av bærekraftig produksjon, inkludert sertifisering og verifisering.

Norge fortsetter støtten til ODA-godkjente land på Balkan, dvs. Vest-Balkan med betydelige beløp. Interessante områder for norske bedrifter kan være:

- Næringsutvikling, hvor Norge har intensivert støtten og nå fokuserer spesielt på oppbygging av regionale innovasjonsstrukturer.
- Utvikling av miljørelaterte energiprojekter, hvor spesielt vannrelaterte prosjekter er gitt høy prioritet.

Kredittforsikring og kontraktsgaranti

Vi har i den senere tid sett at noen av våre kunder har tapt penger p.g.a. mislighold fra og konkurser blant bedrifter i utlandet (og Norge). Siden vi ikke helt har avlyst ettervirkningene av finanskrisen, forventer vi at trenden med konkurser eller i hvert fall stor usikkerhet i enkelte bransjer vil fortsette. Vi vil derfor gjenta vår anbefaling til alle våre lesere om å tegne kredittforsikring, slik at det ikke oppstår unødvendige tap hvis tidligere gode kunder skulle bukke under.

I samme forbindelse vil vi også nevne kontraktsgaranti, som også blir stadig mer relevant. Den sikrer i bedriften kostnadsdekning hvis kjøper ikke kan eller vil ta levering av utstyr

som er produsert eller under produksjon. Vi vet at mange bedrifter har vært tilbakeholdne med å ta disse minimale kostnadene og rapporteringsarbeidet som følger med, men hvis man ikke ønsker å tape unødvendige penger i fremtiden, er tiden for å sikre seg nå! Ta gjerne kontakt med oss hvis du ønsker mer informasjon om disse ordningene.